

Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ημερίδα κρατικών ενισχύσεων

Παρασκευή 2 Μαρτίου 2018

Υπουργείο Εξωτερικών, αίθουσα «Γιάννος Κρανιδιώτης»

Εισηγήτριες:

Ελένη Λευθεριώτου, Δ.Ν., Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
Αντωνία-Ευανθία Βασιλοπούλου, Δικ. Πληρεξούσια Α' Ν.Σ.Κ.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ο ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

1. ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ:

- ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

(ΓΔΕΕ για την προσφυγή ακυρώσεως της απόφασης της Επιτροπής, ΔΕΕ για τον τυχόν αναιρετικό έλεγχο της απόφασης του ΓΔΕΕ και Πρόεδροι των ανωτέρω δικαστηρίων για τυχόν αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης της απόφασης της Επιτροπής)

π.χ. το Ειδικό Γραφείο Κοινοτικού Δικαίου στο ΥΠΑΑΤ χειρίζεται τις κρατικές ενισχύσεις στον αγροτικό τομέα, ενδεικτικά υποθέσεις T-52/12, C-431/14 και αντίστοιχες υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων, T-150/12 και C-296/14 P, C-278/00

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ο ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

2. ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

- ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
- ΚΑΙ ΌΧΙ ΜΟΝΟ ...

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΛΗΘΟΥΜΕ ΝΑ ΤΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΜΕ

**ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ**

**Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

**ΣΤΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΟ ΜΕΛΟΣ
ΤΟΥ Ν.Σ.Κ. ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΝΑ ΠΑΙΞΕΙ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ
ΙΑΝΟΥ**

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

I. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

B. ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

B. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΚΛΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

π.χ. στο χώρο του φορολογικού δικαίου: φορολογικές απαλλαγές συνιστούν κρατικές ενισχύσεις;

Β. ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. ΑΡΧΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ
2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΑΡΘΡΟ 108 ΠΑΡ.3 ΣΛΕΕ)

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. ΑΡΧΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ

Ο αρχικός αυτός έλεγχος δεν δύναται να εξικνεΐται μέχρι τη διαπίστωση ότι υφίσταται κρατική ενίσχυση που δεν συμβιβάζεται με το ενωσιακό δίκαιο.

Πρέπει όμως να προχωρήσει στον έλεγχο κατά πόσον η ενίσχυση έχει κοινοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. ΑΡΧΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η δικαιοδοσία του εθνικού δικαστηρίου είναι προληπτικής φύσεως και δεν μπορεί να υπερβεί αυτήν που ανατέθηκε στην Επιτροπή για την περίπτωση εκδόσεως αποφάσεως επί της νομιμότητας μιας κρατικής ενισχύσεως κατόπιν ενδελεχούς εξετάσεως

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. ΑΡΧΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ

- Δυνατότητα διατύπωσης προδικαστικού ερωτήματος
- Έλεγχος της λυσιτέλειας του ισχυρισμού

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. ΑΡΧΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η εφαρμογή του συστήματος ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων εναπόκειται, αφενός, στην Επιτροπή και, αφετέρου, στα εθνικά δικαστήρια. Πρόκειται, δηλαδή, για ρόλους που είναι συμπληρωματικοί αλλά διακριτοί.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΑΡΘΡΟ 108 ΠΑΡ.3 ΣΛΕΕ)

Αν έχει παραβιαστεί:

- Ακυρότητα της μη κοινοποιηθείσας ενίσχυσης
- Επέλευση των συνεπειών της εθνικής νομοθεσίας

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΑΡΘΡΟ 108 ΠΑΡ.3 ΣΛΕΕ)

Αν έχει παραβιαστεί:

- Ακυρότητα της μη κοινοποιηθείσας ενίσχυσης
- Επέλευση των συνεπειών της εθνικής νομοθεσίας

Η υποχρέωση του εθνικού δικαστηρίου να διατάξει καταρχήν την ολοσχερή επιστροφή της παράνομης κρατικής ενίσχυσης δεν εξαρτάται από το συμβατό του μέτρου ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Α. ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΑΡΘΡΟ 108 ΠΑΡ.3 ΣΛΕΕ)

Αν έχει παραβιαστεί:

- Ακυρότητα της μη κοινοποιηθείσας ενίσχυσης
- Επέλευση των συνεπειών της εθνικής νομοθεσίας

Η προληπτική δικαιοδοσία του εθνικού δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί και με ανάκτηση και επιφύλαξη του δικαιώματος του κράτους να τη χορηγήσει εκ νέου μεταγενέστερα, ή με κατάθεση των ποσών σε δεσμευμένο λογαριασμό

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

I. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

B. ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

2. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

I. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

B. ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: **ΔΕΣΜΕΥΣΗ** ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

-Η χορήγηση της ενίσχυσης **είναι άκυρη** και ο δικαστής εφαρμόζει τις συνέπειες της εθνικής νομοθεσίας

Άρθρο 288, εδ. δ' ΣΛΕΕ: οι αποφάσεις των θεσμικών οργάνων είναι υποχρεωτικές. Ο υποχρεωτικός αυτός χαρακτήρας ισχύει έναντι όλων των οργάνων του κράτους αποδέκτη, συμπεριλαμβανομένων και των δικαιοδοτικών οργάνων του

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

I. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

B. ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

- Συνδρομή της Επιτροπής για την ερμηνεία της απόφασης σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

I. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

B. ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

I. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

B. ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Όταν μία ενίσχυση είναι **παράνομη** λόγω μη κοινοποιήσεως (108 παρ.3 ΣΛΕΕ) και κρίθηκε αργότερα από την Επιτροπή **συμβατή** με την εσωτερική αγορά **δεν ισχύει πλήρως το «αρχήθεν έγκυρο»**

Όταν μία ενίσχυση κρίνεται μεταγενέστερα από την Επιτροπή μη συμβατή με την εσωτερική αγορά, ισχύει το **«αρχήθεν άκυρο»** της ενισχύσεως

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Β. ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

- Δυνατότητα υποβολής προδικαστικού ερωτήματος
- Συνδρομή της Επιτροπής για την ερμηνεία της απόφασης

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Γ. Η ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ι. Ο ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Γ. Η ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Απαραίτητη η προβολή των κατάλληλων ισχυρισμών ενώπιον ιδίως των δικαστηρίων και των δικαστών που κρίνουν στο πλαίσιο ειδικών διαδικασιών (ασφαλιστικά μέτρα, διαταγές πληρωμής κ.λπ), προκειμένου να μην χορηγούν κρατικές ενισχύσεις (πολλές φορές εν αγνοία τους)

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

B. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΚΛΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 22 του ν.4002/2011, όπως ισχύει τροποποιημένο

Ανάκτηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων

1. Κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες έχει κριθεί ότι σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 107 ΣΛΕΕ είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, δυνάμει απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή απόφασης του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης και πρέπει να ανακτηθούν, ανακτώνται από την αρμόδια υπηρεσία, ως εξής: α. Με πρωτοβουλία της αρμόδιας υπηρεσίας, **αποστέλλεται στον αποδέκτη** της ενίσχυσης και ειδικότερα, στον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου, **αντίγραφο της απόφασης με πρόσκληση** για καταβολή του εκεί οριζόμενου ποσού εντός ορισμένης προθεσμίας, στη Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος του νομικού προσώπου. β. Μετά την **άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας** αυτής, η αρμόδια υπηρεσία συντάσσει **χρηματικό κατάλογο**, στον οποίο αναγράφεται το όνομα του υπόχρεου νομικού προσώπου, ο Α.Φ.Μ. του, οι Α.Φ.Μ. των φυσικών προσώπων, που είναι υπόχρεα για την καταβολή του ποσού που θα βεβαιωθεί στον Α.Φ.Μ. του νομικού προσώπου, το προς ανάκτηση ποσό, ο κωδικός αριθμός του εσόδου, καθώς και ο χρόνος καταβολής που δεν μπορεί να υπερβαίνει την προθεσμία ανάκτησης που τίθεται στην απόφαση της παραγράφου 1, τον αποστέλλει στην οικεία Δ.Ο.Υ., προκειμένου να γίνει η βεβαίωση και η είσπραξη του ποσού με τη διαδικασία του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των υποπαραγράφων Α.1 και Α.2 της παρ. Α` του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α` 107) και κάθε άλλης προγενέστερης ή μεταγενέστερης διάταξης περί διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων βεβαιωμένων οφειλών ή άλλης ισχύουσας νομοθετικής ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών, οι οφειλές που βεβαιώνονται με τις πράξεις της παρούσας παραγράφου δεν υπάγονται σε οποιαδήποτε διευκόλυνση ή ρύθμιση καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών ή χορήγηση διοικητικής αναστολής. 2. **Νόμιμο τίτλο για την είσπραξη του ποσού αποτελεί η απόφαση της παραγράφου 1.** 3. Αρμόδια υπηρεσία για τη σύνταξη του χρηματικού καταλόγου... 4. **Αρμόδια Δ.Ο.Υ.** για τη βεβαίωση και είσπραξη των ποσών που ανακτώνται κατά το παρόν άρθρο ορίζεται η Δ.Ο.Υ. **φορολογίας εισοδήματος** του νομικού προσώπου....»

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

1. Οι διαφορές περί τον καταλογισμό, την ταμειακή βεβαίωση και την είσπραξη της οφειλής διέπονται **από το εθνικό δίκαιο**

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

Οι διαφορές περί τον καταλογισμό, την ταμειακή βεβαίωση και την είσπραξη της οφειλής διέπονται **από το εθνικό δίκαιο.**

Σε αυτό περιλαμβάνονται και τα ζητήματα δικαιοδοσίας

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

Οι διαφορές περί τον καταλογισμό, την ταμειακή βεβαίωση και την είσπραξη της οφειλής διέπονται **από το εθνικό δίκαιο.**

Ο εκ μέρους του εθνικού δικαστηρίου έλεγχος ενός εκτελεστού τίτλου εκδοθέντος προς ανάκτηση παράνομης κρατικής ενισχύσεως και η ενδεχόμενη ακύρωση του τίτλου αυτού πρέπει να θεωρούνται απλή συνέπεια της αρχής της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας η οποία συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

Οι διαφορές περί τον καταλογισμό, την ταμειακή βεβαίωση και την είσπραξη της οφειλής διέπονται **από το εθνικό δίκαιο.**

Τα **εθνικά δικαστήρια** οφείλουν να εξασφαλίζουν, λαμβάνοντας κάθε **αναγκαίο μέτρο**, ότι **δεν θα διατεθούν στον αποδέκτη της ενισχύσεως, έστω και προσωρινώς, πόροι που αντιστοιχούν στα ποσά της ήδη ανακτηθείσας ενισχύσεως.**

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

2. Μπορεί να χορηγηθεί αναστολή εκτέλεσης και υπό ποιες προϋποθέσεις;

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

2. Μπορεί να χορηγηθεί αναστολή εκτέλεσης και υπό ποιες προϋποθέσεις;

Άρθρο 202 παράγραφος 4 ΚΔΔ

Αναστολή κατά πράξεως που μετά από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διατάσσει την ανάκτηση παράνομης ή ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατά την έννοια του άρθρου 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, χορηγείται αν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) **έχει ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως** ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφόσον και καθ' ο μέρος αμφισβητείται η νομιμότητα της απόφασης αυτής. Αν δεν έχει ασκηθεί η κατά τα ανωτέρω προσφυγή, το δικαστήριο υποχρεούται να αποστείλει σχετικό προδικαστικό ερώτημα, β) **Πιθανολογείται σοβαρά η παρανομία της εθνικής ή ενωσιακής πράξης ανάκτησης**, και γ) **ο αιτών επικαλείται και αποδεικνύει ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα του προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη**. Η χορήγηση αναστολής **αποκλείεται αν από τη στάθμιση της βλάβης του συμφέροντος του αιτούντος και του συμφέροντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή της αίτησης αναστολής είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος**. Κατά την εκτίμηση των παραπάνω προϋποθέσεων, **το δικαστήριο οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις αποφάσεις των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί της νομιμότητας της ενωσιακής πράξης, καθώς και τη διάταξη που τυχόν εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων**».

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

A. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

2. Μπορεί να χορηγηθεί αναστολή εκτέλεσης και υπό ποιες προϋποθέσεις;

Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, απόφαση 2/2016 (σε Συμβούλιο)

« .. η ανάκτηση από το Ελληνικό Δημόσιο του παραπάνω ποσού ζητείται για λόγους αναγόμενους στην εύρυθμη λειτουργία του ανταγωνισμού, μέσω της διασφάλισης της άμεσης και αποτελεσματικής εκτέλεσης της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίοι, ως λόγοι δημοσίου συμφέροντος Ευρωπαϊκής Ένωσης, σταθμιζόμενοι με τη βλάβη του αιτούντος, όπως περιγράφεται, επιβάλλουν την άμεση και επίκαιρη εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης ...».

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

B. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΚΛΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

II. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΓΕΝΝΗΣΕΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

B. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΚΛΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ

Η αδικοπρακτική ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου

Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε. ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Σας ευχαριστούμε!